

Piotr Kania^{*}

AMORTYZACJA PODATKOWA A DŁUGOTERMINOWE DECYZJE FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

1. WSTĘP

Chociaż amortyzacja podatkowa postrzegana jest przede wszystkim jako narzędzie realizacji strategii podatkowych, za pomocą której można sterować poziomem zobowiązania podatkowego, to podjęte w tym zakresie decyzje mają swoje skutki finansowe o charakterze krótko i długoterminowy. W pierwszym wymiarze kształtują one poziom ryzyka operacyjnego, a w drugim oddziałują na poziom operacyjnych przepływów pieniężnych, które są istotnym elementem przepływów pieniężnych netto. Przedmiotem artykułu jest amortyzacja podatkowa w aspekcie tych długoterminowych decyzji finansowych przedsiębiorstwa, z uwzględnieniem jej funkcji w wymiarze ekonomiczny i finansowym. Celem opracowania jest analiza powiązań między amortyzacją podatkową a przepływami pieniężnymi, które odzwierciedlają efekty długoterminowych strategii finansowych przedsiębiorstwa.

2. FUNKCJE AMORTYZACJI A DECYZJE FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Powiązanie amortyzacji z decyzjami finansowymi przedsiębiorstwa wynika z tego, że amortyzacja jest traktowana jako wewnętrzne własne źródło finansowania, które jest wynikiem transformacji majątku [por. Szyszko 2000: 68]. Transformacja ta – z perspektywy finansów – polega na zaliczaniu do kosztów produkcji ubytku wartości produkcyjnej składników aktywów trwałych oraz na gromadzeniu zasobów finansowych niezbędnych do ich odtworzenia (reprodukcji) [Swalter 2000: 107]. W tym kontekście amortyzacja pełni funkcję finansową. Poza nią w literaturze wskazuje się też na jej funkcję umorzeniową oraz kosztową [Szczepański i Szyszko 1999: 43].

---

^{*} Dr, Katedra Finansów, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.

Funkcja umorzeniowa ma istotne znaczenie z punktu widzenia odzwierciedlenia rzeczywistego zużycia (fizycznego i ekonomicznego) danego składnika aktywów trwałych w rachunkowości przedsiębiorstwa, której zadaniem nadrzędnym jest rzetelne i jasne przedstawienie jego sytuacji majątkowej, finansowej i wynikowej [por. art. 4 *Ustawy z dnia 29 września 1994 r.*]. Każde przedsiębiorstwo ma obowiązek dokonywania realnej wyceny aktywów¹, także w przypadku aktywów rzeczowych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Z tego punktu widzenia amortyzację można traktować jako miernik wartości [por. Lisiecka-Zajac i in. 2002: 92], za pomocą którego dokonuje się ustalenia bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów trwałych, przy czym przy podstawie ustalenia odpisów od wartości początkowej tego składnika powinny stanowić: liczba zmian, na których pracuje środek trwały, tempo postępu techniczno-ekonomicznego, wydajność środka trwałego, prawne lub inne ograniczenia czasu użytkowania czy przewidywaną przy likwidacji wartość godziwą istotnej pozostałości tego składnika [por. art. 32 *Ustawy z dnia 29 września 1994 r.*].

Amortyzacja jest elementem kosztów działalności przedsiębiorstwa, a jej podstawowym celem jest systematyczne i dokonywane zgodnie z planem, rozłożenie w czasie obciążeń wyniku finansowego wartościami określonych aktywów trwałych w okresie ich ekonomicznie uzasadnionego użytkowania. Ma więc ona charakter procesu, podczas którego wartość tych składników ulega zmniejszeniu. W ten sposób amortyzacja realizuje funkcję kosztową. Jej znaczenie wiąże się z kształtowaniem wyniku operacyjnego przedsiębiorstwa, a podejmowane w związku z tym decyzje kształtują jego ryzyko operacyjne².

Amortyzacja, ze względu na swoje źródło, jakim są rzeczowe aktywa trwałe, kształtuje poziom kosztów stałych, których pokrycie powinno być dokonane z różnicy między przychodami ze sprzedaży a zmiennymi kosztami wytworzenia produkcji sprzedanej. Podejmowanie decyzji o kształtowaniu poziomu odpisów amortyzacyjnych przedsiębiorstwo kształtuje wynik operacyjny, a tym samym decyduje o poziomie wyniku finansowego netto. Zwiększanie odpisów amortyzacyjnych, które jest zwykle wynikiem zwiększenia wartości rzeczowych aktywów trwałych na skutek procesów rozwojowych, pozwala z jednej strony na obniżenie zobowiązania podatkowego oraz przyspieszenie procesu zwrotu poniesionych nakładów na zakup rzeczowych aktywów trwałych, jednak z drugiej

---

¹ Na taki obowiązek wskazuje zasada ostrożności, która odnosi się nie tylko do wyceny aktywów, ale także do uznawania przychodów dopiero w momencie, gdy zostaną zrealizowane, oraz do kosztów, które uwzględnia się dopiero w chwili ich poniesienia – por. art. 7 *Ustawy z dnia 29 września 1994 r.*

² Oprócz kosztów produkcji, w tym amortyzacji, wśród czynników ryzyka operacyjnego decydujących o przepływach pieniężnych na tym poziomie działalności przedsiębiorstwa należy wskazać także decyzje związane z kształtowaniem przychodów ze sprzedaży oraz aktywów obrotowych wraz z źródłami ich finansowania, które oddziałują na płynność finansową – por. Łukasik [2004: 77].

strony, taka decyzja powoduje zwiększenie ryzyka operacyjnego³, obniżenie udziału własnych źródeł finansowania przedsiębiorstwa oraz obniżenie rentowności, co może być postrzegane negatywnie nie tylko przez właścicieli, ale przede wszystkim przez dostawców kapitału obcego.

Pozyskanie źródeł finansowych przez przedsiębiorstwo, które może skutkować zmianą struktury i kosztu kapitału, zwykle jest związane z podejmowaniem decyzji rozwojowych (inwestycyjnych), które przede wszystkim wiążą się z przyrostem aktywów trwałych. Działania te mogą powodować zmiany w realizacji podstawowego celu przedsiębiorstwa, którym zwykle jest wzrost wartości dla właścicieli. Stanowią one jednak istotę długoterminowej strategii finansowej każdego przedsiębiorstwa. Amortyzacja w tym przypadku jest nie tylko skutkiem podjętych działań, ale ma także istotne znaczenie jako parametr podejmowania tych decyzji. Razem z zyskiem netto, na którego wielkość ma bezpośredni wpływ, amortyzacja kształtuje wartość operacyjnych przepływów pieniężnych, które po skorygowaniu o nakłady oraz zmiany w kapitale obrotowym netto stanowią o wartości przepływów pieniężnych netto (tzw. *net cash flows*)⁴. Mając na uwadze właściwość wartości pieniądza w czasie można stwierdzić, że im wyższa wartość przepływów pieniężnych netto z inwestycji jest generowana w krótszym czasie, tym bardziej wzrasta stopa dochodu z tej inwestycji, co daje przedsiębiorstwu dodatkowe korzyści w postaci możliwości pozyskania kapitału o niższym koszcie, np. ze względu na krótszy okres jego spłaty. To powoduje, że amortyzacja nie jest neutralna tylko względem działań operacyjnych przedsiębiorstwa, ale także ma wpływ na działalność finansową i inwestycyjną.

Kształtowanie wartości odpisów amortyzacyjnych uzależnione jest nie tylko od wartości rzeczowych aktywów trwałych czy wartości niematerialnych i prawnych, ale także od przyjętych zasad dokonywania odpisów amortyzacyjnych. Pojawia się tu problem różnic w podejściu bilansowym i podatkowym do procesu amortyzacji. W pierwszym przypadku chodzi bowiem o wierne i rzetelne odzwierciedlenie procesów gospodarczych na wynik finansowy oraz sytuację majątkową i finansową przedsiębiorstwa. Natomiast w przypadku prawa podatkowego proces amortyzacji podporządkowany jest innym celom, które wynikają z polityki podatkowej państwa. Jeżeli jednak kształtowane w materialnym prawie podatkowym regulacje dotyczące zasad amortyzacji nie odbiegają w sposób istotny od reguł prawa bilansowego, często są traktowane priorytetowo, gdyż

---

³ Miarą ryzyka operacyjnego jest dźwignia operacyjna, której wzrost jest generowany przez zwiększenie kosztów stałych, w tym amortyzacji. Przy dużym udziale rzeczowych aktywów trwałych w naturalny sposób zwiększana jest wartość tych kosztów, co prowadzi do dużej zmienności zysku przedsiębiorstwa względem wartości sprzedaży. Taka duża wariancja współczynnika zysku jest szczególnie charakterystyczna dla przedsiębiorstw nowoczesnych, innowacyjnych – por. Dobija [2012: 225].

⁴ Sposób ustalania wartości przepływów pieniężnych netto zależy od fazy cyklu życia projektu inwestycyjnego, tj. fazy uruchomienia, fazy eksploatacji oraz fazy likwidacji – por. Pluta [2000: 90 i n.].

pozwała to na uniknięcie przejściowych różnic między wynikiem finansowym ustalonym metodą bilansową a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym jakie wiążą się ze stosowanymi zasadami amortyzacji. Bardzo często też przedsiębiorstwa, które nie mają obowiązku stosowania prawa bilansowego, w procesie podejmowania decyzji finansowych i inwestycyjnych uwzględniają tylko reguły dotyczące amortyzacji w prawie podatkowym.

3. AMORTYZACJA A STYMULACYJNA FUNKCJA PODATKU DOCHODOWEGO

Zakres oddziaływania przepisów dotyczących amortyzacji podatkowej na decyzje finansowe przedsiębiorstw i kształtowane przez nie przepływy pieniężne może być oceniane w perspektywie celu jak i skutków ich wprowadzenia. To podejście wiąże się ze sposobem rozpatrywania funkcji podatków, w tym podatku dochodowego od strony ich treści ekonomicznej i finansowej.

Jeżeli za podstawowy cel podatków uznaje się zapewnienie dochodów budżetom publicznym (funkcja fiskalna) [por. Denek i in. 1995: 97; Owsiak 2005: 173], to w takim przypadku amortyzacja wywołuje odmienne skutki co do możliwości jego realizacji, gdyż jako koszt uzyskania przychodu zimniejsza podstawę opodatkowania.

Oprócz celu fiskalnego, za pomocą podatków państwo może też realizować inne zadania, a przede wszystkim zachęcać lub też zniechęcać podmioty gospodarcze do określonych zachowań, co może odnosić się do samego podatku jako obciążenia określonego typu źródła pobrania podatku (dochodu lub majątku) lub jego poszczególnych elementów techniki podatkowej kształtowanych przez materialne prawo podatkowe (przychodów, kosztów, ulg czy zwyżek podatkowych). Jeżeli zapisane w prawie materialnym elementy techniki podatkowej zachęcają podatników do określonych działań, np. do podejmowania działań rozwojowych (inwestowania), to wskazuje się na funkcję stymulacyjną podatku. Natomiast w przeciwnym wypadku można mówić o działaniu prohibicyjnym.

Przywileje inwestycyjne będące efektem realizowanej przez państwo polityki podatkowej⁵, których możliwym wariantem jest stosowanie preferencyjnych zasad amortyzacji dla nowopowstających lub ponoszących nowe nakłady inwestycyjne podmiotów⁶, mogą być wykorzystywane do zachęcania przedsiębior-

---

⁵ Przywileje podatkowe dla przedsiębiorstw mogą wynikać z konstrukcji poszczególnych podatków, a więc mają charakter ulg, zwolnień podmiotowych czy przedmiotowych czy mogą wiązać się z typem i wysokością stawki podatkowej. Mogą one mieć charakter rozwiązań systemowych, takich jak ulgi inwestycyjne czy działalność w specjalnych strefach ekonomicznych – por. Famulska i Znanięcka [2001: 58].

⁶ Według aktualnie obowiązujących regulacji prawa podatkowego w zakresie opodatkowania dochodów przykładem preferencji podatkowej o charakterze inwestycyjnym wbudowanej w przepisy dotyczące amortyzacji podatkowej jest możliwość dokonywania przez podatników w roku podatkowym, w którym rozpoczęli działalność oraz przez małych podatników jednorazowych

ców do podejmowania decyzji o działaniach rozwojowych, ale zastosowane rozwiązania mogą też mieć przeciwny skutek. Przeprowadzone badania potwierdzają odmienne podejście do problemu stymulacji podatkowej. Z jednej strony badane przedsiębiorstwa opowiadają się za stosowaniem preferencji inwestycyjnych, a zwłaszcza tyczy się to przedsiębiorstw opodatkowanych podatkiem dochodowym od osób fizycznych, z drugiej strony większość badanych podmiotów opowiada się za rezygnacją z preferencji podatkowych na rzecz niższych stawek podatkowych [por. Famulska i Znaniecka 2003: 62 i n.]. Takie podejście do problemu konstrukcji podatku jest z reguły spowodowane tym, że preferencje podatkowe często wiążą się ze złożonością przepisów podatkowych i trudnością ich interpretacji, które generują ryzyko prawne związane z długotrwałym postępowaniem podatkowym i ewentualnymi karami. Ulgi tego typu mają poza tym charakter jednorazowy, a niższe stawki podatkowe są postrzegane jako korzyści długoterminowe.

Skutki zastosowania rozwiązań stymulacyjnych wbudowanych w podatki dochodowe mogą mieć charakter makroekonomiczny, gdy dokonują one zmiany w strukturze alokacji zasobów (np. tworzenie nowych miejsc pracy w preferowanych podatkowo sektorach gospodarki), zmieniają czasową lub podmiotową strukturę redystrybucji dochodów, czy mogą stabilizować tempo rozwoju gospodarczego⁷. Innym wymiarem skutków stosowania tych rozwiązań są korzyści odnoszone przez poszczególne przedsiębiorstwa. W tym przypadku znaczenie ma nie tylko aspekt korzyści wynikających z preferencji inwestycyjnych, ale także z możliwości sterowania za pomocą amortyzacji wynikiem finansowym, co wkomponowuje się w ogólną strategię finansową przedsiębiorstwa, której elementem – obok działań inwestycyjnych i strategii finansowych – jest wykorzystanie strategii podatkowych.

4. SPECYFIKA AMORTYZACJI PODATKOWEJ A PRZEPIŁYWY PIENIĘŻNE PRZEDSIĘBIORSTWA

Odpisy amortyzacyjne będące kosztem uzyskania przychodów z prowadzonej działalności gospodarczej są zwykle wykorzystywane jako elementem strategii kosztowej. Taka strategia może polegać na maksymalizacji kosztów uzyskania przychodów lub ich minimalizacji w określonym czasie. Pierwszy rodzaj

---

odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych zaliczonych do grupy 3–8 Klasyfikacji Środków Trwałych (z wyłączeniem samochodów osobowych) w roku podatkowym, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym równowartości kwoty 50 000 euro łącznej wartości tych odpisów amortyzacyjnych – por. art. 16k *Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r.*; art. 22k *Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r.*

⁷ W ujęciu makroekonomicznym wskazuje się na trzy funkcje podatków – alokacyjną, redystrybucyjną oraz stabilizacyjną – por. Denek i in. [1995: 98].

strategii wiąże się z dążeniem przedsiębiorstwa do wykazywania jak najwyższych kosztów w okresie rozliczeniowym podatku dochodowego. Jednym z elementów tej strategii jest amortyzacja podatkowa [por. Ickiewicz 2009: 149 i 150]. Innym rodzajem strategii, w której może być zastosowana amortyzacja podatkowa jest strategia polegająca na odroczeniu kosztów uzyskania przychodów [por. Szlęzak-Matusewicz 2008: 173].

Wykorzystanie amortyzacji podatkowej jako narzędzia realizacji kosztowej strategii podatkowej może być uważane za bardzo korzystne rozwiązanie, gdyż w momencie dokonywania odpisów oraz zaliczaniu ich do kosztów uzyskania przychodów nie generuje ona wydatku, czyli nie następuje przepływ środków pieniężnych [por. Szlęzak-Matusewicz 2008: 173]. Jednak z reguły sytuacja taka jest następstwem wcześniej poniesionego wydatku na nabycie środków trwałych czy wartości niematerialnych i prawnych, który mógł być związany z wykorzystaniem środków własnych lub obcych. Innym rozwiązaniem jest wydatkowanie środków pieniężnych w momentach mniej lub bardziej skorelowanych z okresem dokonywania odpisów amortyzacyjnych, np. w przypadku *leasingu* kapitałowego.

Zastosowanie amortyzacji podatkowej jako narzędzia strategii podatkowej wynika przede wszystkim z możliwości dokonywania wyboru metody ustalania wysokości dokonywanych w roku podatkowym odpisów amortyzacyjnych oraz możliwości dostosowania wysokości stawki odpisów amortyzacyjnych. Pomimo tego, że krajowe przepisy podatkowe nie stosują nazw własnych dla ustalonych metod amortyzacji, w literaturze przedmiotu wskazuje się zasadzie na dwie podstawowe metody – liniową i degresywną. Ponad to można wskazać na możliwość dokonania jednorazowych odpisów amortyzacyjnych czy podwyższanie lub indywidualne ustalanie stawek amortyzacji [por. Felis i in. 2010: 136–137; Kozłowska 2011: 11–13; Szlęzak-Matusewicz 2008: 174 i n.]. Należy jednak pamiętać o tym, że zarówno stawki, jaki i metody amortyzacji mają przede wszystkim swój wymiar normatywny. W pierwszym przypadku oznacza to, że dokonując wyboru stawki amortyzacyjnej nie można przekroczyć ich maksymalnej wysokości lub minimalnego czasu amortyzowania danego składnika. Natomiast w drugim przypadku zakres stosowania metod preferencyjnych jest ograniczone do określonej grupy rodzajowej środków trwałych.

Konsekwencją wyboru maksymalnych stawek amortyzacji podatkowej jest obniżenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym oraz skrócenie okresu dokonywania odpisów amortyzacyjnych, czyli skrócenia okresu „odzykiwania” poniesionych nakładów finansowych. W skrajnym przypadku może dojść do sytuacji, gdzie faktyczne wykorzystanie danego składnika majątkowego będzie znacznie przekraczało okres amortyzacji, co może doprowadzić do utraty znaczenia tego źródła finansowania w kategoriach decyzyjnych jako alternatywy dla innych form pozyskania kapitału. Dokonując wyboru metody amortyzacji należy mieć nie tylko efektywność strategii podatkowych z punktu widzenia minimalizacji obciążenia podatkowego, ale także kształtowanie przepływów

pieniężnych w długim okresie, które są źródłem pokrycia poniesionych nakładów inwestycyjnych. W tym przypadku pojawia się problem, czy sterowanie wartością odpisów amortyzacyjnych ma znaczenie dla tej kategorii oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa?

Tabela 1

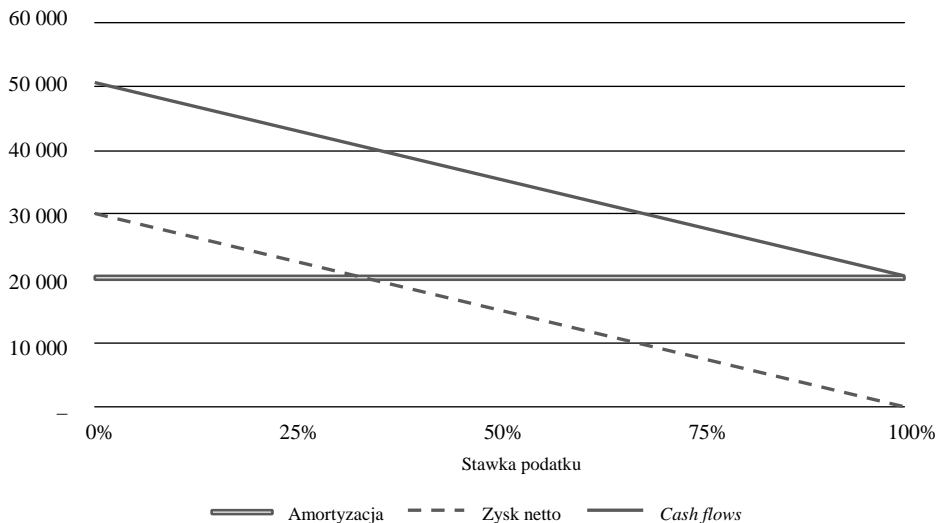
Zależność pomiędzy wartością przepływów pieniężnych a poziomem odpisów amortyzacyjnych i stawką podatku dochodowego

Stawka podatku	Przychody	Koszty zmienne	Amortyzacja	Zysk brutto	Zysk netto	Cash flows
Wariant A – podwyższone odpisy amortyzacyjne						
0%	100 000	50 000	20 000	30 000	30 000	50 000
25%	100 000	50 000	20 000	30 000	22 500	42 500
50%	100 000	50 000	20 000	30 000	15 000	35 000
75%	100 000	50 000	20 000	30 000	7 500	27 500
100%	100 000	50 000	20 000	30 000	0	20 000
Wariant B – standardowe odpisy amortyzacyjne						
0%	100 000	50 000	10 000	40 000	40 000	50 000
25%	100 000	50 000	10 000	40 000	30 000	40 000
50%	100 000	50 000	10 000	40 000	20 000	30 000
75%	100 000	50 000	10 000	40 000	10 000	20 000
100%	100 000	50 000	10 000	40 000	0	10 000
Wariant C – obniżone odpisy amortyzacyjne						
0%	100 000	50 000	5 000	45 000	45 000	50 000
25%	100 000	50 000	5 000	45 000	33 750	38 750
50%	100 000	50 000	5 000	45 000	22 500	27 500
75%	100 000	50 000	5 000	45 000	11 250	16 250
100%	100 000	50 000	5 000	45 000	0	5 000

Źródło: opracowanie własne.

Analiza oddziaływania wysokości odpisów amortyzacyjnych na wartość przepływów pieniężnych netto została przeprowadzona przy założeniu trzech wariantów wysokości tych odpisów oraz przy założeniu obowiązywania różnych stawek podatkowych (por. tab. 1).

Z przeprowadzonej analizy oddziaływania odpisów amortyzacyjnych na wielkość operacyjnych przepływów pieniężnych wynikają trzy zasadnicze wnioski. Po pierwsze, w przypadku braku opodatkowania dochodów (np. zwolnienie podmiotowe) przyjęty wariant odpisów amortyzacyjnych nie oddziałuje na wysokość przepływów pieniężnych. Po drugie, im wyższa stawka podatkowa, tym udział odpisów amortyzacyjnych w wartości operacyjnych przepływów pieniężnych (rys. 1). Po trzecie, im wyższa stawka podatkowa, tym większą korzyść odnosi przedsiębiorstwo z przyjęcia wyższych odpisów amortyzacyjnych w kontekście wartości operacyjnych przepływów pieniężnych.

Rys. 1. Wartość operacyjnych przepływów pieniężnych a stawka podatku dochodowego
 Źródło: opracowanie własne.

Dodatkowa korzyść jaką odnosi przedsiębiorstwo z punktu widzenia operacyjnych przepływów pieniężnych z tytułu zastosowania wyższych odpisów amortyzacyjnych odpowiada równowartości kwoty będącej iloczynem stawki podatkowej i różnicy w wartościach rozpatrywanych odpisów amortyzacyjnych. Ponieważ zależność ta ma charakter liniowy, dokładny odwrotny efekt będzie uzyskiwany w przypadku obniżania wartości odpisów amortyzacyjnych. Podobne zjawisko będzie zachodziło w przypadku wzrostu/spadku stawek podatkowych.

5. PODSUMOWANIE

Podejmowane przez przedsiębiorstwo decyzje w ramach strategii podatkowych odnoszące się do kształtowania wartości odpisów amortyzacyjnych ma znaczenie nie tylko dla poziomu wyniku finansowego roku obrotowego czy dla poziomu ryzyka operacyjnego przedsiębiorstwa, ale także oddziałuje na generowane przez ten podmiot przepływy pieniężne netto. Zastosowanie wyższych odpisów amortyzacyjnych w ramach dopuszczalnych regulacji materialnego prawa podatkowego nie pozostaje w sprzeczności z założeniami długoterminowych strategii finansowych, gdyż czynnikiem dominującym w kształtowaniu wartości przepływów pieniężnych na poziomie operacyjnym pozostaje amortyzacja, jako wartość stała względem zmieniającego się wyniku finansowego netto, w szczególności w warunkach zmienności stawek podatkowych.

BIBLIOGRAFIA

- Denek E., Sobiech J., Wierzbicki J., Wolniak J., 1995, *Finanse publiczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Dobja M., 2012, *Rachunkowość zarządcza i controlling*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Famulska T., Znanięcka K. (red.), 2001, *Władza fiskalna a reakcje podatników na obciążenia podatkowe*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice.
- Famulska T., Znanięcka K. (red.), 2003, *Obciążenia fiskalne w Polsce na podstawie badań*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice.
- Felis P., Jamoroży M., Szlęzak-Matusiewicz J., 2010, *Podatki i składki w działalności przedsiębiorców*, Difin, Warszawa.
- Ickiewicz J., 2009, *Obciążenia fiskalne przedsiębiorstw*, PWE, Warszawa.
- Kozłowska H., 2011, *Optymalizacja podatkowa przedsiębiorstw w dobie kryzysu*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.
- Lisiecka-Zajęc B., Walińska E., Hryniuk J. (red.), 2002, *Komentarz do znowelizowanej ustawy o rachunkowości*, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa.
- Łukasik G. (red.), 2004, *Strategie finansowe przedsiębiorstw w sytuacjach ryzykownych*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice.
- Owsiak S., 2005, *Finanse publiczne. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Pluta W. (red.), 2000, *Budżetowanie kapitałów*, PWE, Warszawa.
- Szlęzak-Matusiewicz J., 2008, *Zarządzanie podatkami*, Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej, Warszawa.
- Szysko L. (red.), 2000, *Finanse przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa.
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych*, DzU 2011, nr 74, poz. 397 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych*, DzU 2010, nr 51, poz. 307 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*, DzU 2013, poz. 330, 613.

Piotr Kania

**AMORTYZACJA PODATKOWA A DŁUGOTERMINOWE
DECYZJE FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Amortyzacja podatkowa wiąże ze sobą wszystkie aspekty działalności przedsiębiorstwa, w zakresie strategii podatkowych, decyzji operacyjnych czy kształtowania przepływów pieniężnych w długim okresie. Przedmiotem artykułu jest amortyzacja podatkowa w tym ostatnim aspekcie problemu. W artykule podjęto zagadnienia jej funkcji w kontekście decyzji finansowych przedsiębiorstw oraz jej stymulacyjnego charakteru z perspektywy polityki podatkowej i kształtowania przez nią materialnego prawa podatkowego. Celem opracowania jest analiza powiązań między amortyzacją podatkową a przepływami pieniężnymi, które odzwierciedlają efekty długoterminowych strategii finansowych przedsiębiorstwa.

TAX DEPRECIATION AND LONG-TERM DECISIONS OF ENTERPRISES

Tax depreciation brings together all aspects of the enterprise's activities in the field of tax strategies, operational decisions and the development of cash flow over the long term. Subject of the article is tax depreciation in the latter aspect of the problem. This paper addresses issues relevant to the enterprise's financial decisions, the role of tax depreciation for tax policy and the development of income taxation. The aim of this paper is to analyze the links between tax and cash flows that reflect the effects of long-term strategies of the enterprise.